

Informace o realizaci opatření Programu prevence kriminality Kraje Vysočina na rok 2020

Program Prevence kriminality Kraje Vysočina na rok 2020 (dále jen „Program“) byl vypracován na základě hlavních bezpečnostních problémů formulovaných ve spolupráci s Policií ČR a na základě Koncepce prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2017 až 2020. Dále vycházel ze Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2016 až 2020. Program byl nastaven tak, aby řešil nejožehavější bezpečnostní problémy zjištěné v roce 2020 a přispěl ke snížení nebo omezení trestné činnosti v Kraji Vysočina. K 31. 12. 2020 bylo v kraji zjištěno 4 835 trestných činů (tj. 94,8 na 10 tis. obyvatel), což je o 703 méně než za stejné období roku 2019 (5 538 tj. 108,6 na 10 tis. obyvatel).

Plnění schválených opatření**1) Kriminalita páchaná prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“):**

Ve spolupráci s Policií ČR byla pravidelně vyhodnocována statistika trestných činů páchaných prostřednictvím ICT – za rok 2020 bylo spácháno 433 trestných činů, převážně podvodů a neoprávněného přístupu. Za rok 2019 bylo spácháno celkem 297 trestných činů.

Problematikou elektronické bezpečnosti se v průběhu roku 2020 pravidelně na svých jednáních zabývala pracovní skupina jmenovaná ředitelem krajského úřadu. Ve spolupráci s CZ. NIC, NÚKIB, Hospodářskou komorou Kraje Vysočina, Vysočina Education, p. o. a dalšími subjekty byla realizována následující opatření:

Kraj Vysočina byl v roce 2020 stále vedoucím krajem projektu Kraje pro bezpečný internet. V rámci projektu byly aktualizovány e-learningové lekce pro děti, připraveny videospoty na téma nejnovějších trendů v kyberkriminalitě a soutěžní kvíz pro děti.

Odborná příprava informatiků krajského úřadu, městských úřadů a příspěvkových organizací, informatiků soukromých firem, které spolupracují s Krajem Vysočina, stejně jako pedagogů na téma bezpečného používání ICT.

Kraj Vysočina získal pro rok 2020 státní dotaci na realizaci vlastního projektu ve výši 130 000 Kč. V rámci projektu KPBI – Aktualizace a doplnění e-learningových lekcí pro rodiče

a semináře pro rodiče byla připravena aktualizace e-learningových lekcí pro rodiče, které jsou volně dostupné na webu www.KPBI.cz. Původně plánované prezenční semináře pro rodiče se z důvodu epidemiologické situace neuskutečnily a byly nahrazeny přípravou znalostního kvízu pro rodiče, který je navázán na e-learningové lekce. Cílem preventivního projektu je předcházet potencionálně nezákonnému jednání dětí a mladistvých na Internetu prostřednictvím vzdělávání jejich rodičů.

Další aktivitou byly soutěže pro děti. První soutěží byla kreativní soutěž zaměřená na dezinformace na internetu – „Nevěř všemu na netu“. Děti vytvářely videa, plakáty komiksy, deskové nebo počítačové hry. Druhou soutěží, byl Soutěžní kvíz, realizovaný v rámci projektu Kraje pro bezpečný internet.

Realizátor: Kraj Vysočina, obce, NNO, Vysočina Education

Finanční náklady: asi 125 000 Kč

2) Kriminalita páchaná recidivisty, osobami vracejícími se z výkonu trestu a rizikovou skupinou mládeže a cizinci

Recidivisté spáchali v roce 2020 celkem 1245 skutků, což je o 258 méně než v roce 2019 (1 503). Práce s touto cílovou skupinou je jednou z priorit v rámci republiky i Kraje Vysočina. Od roku 2012, kdy byl realizován ve spolupráci s oblastními charitami, projekt se státní dotací zaměřený zejména na práci s osobami vracejícími se z výkonu trestu odnětí svobody, je této problematice věnována náležitá pozornost. S podporou kraje se oblastní charity věnují uvedené cílové skupině v rámci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Z rozpočtu kraje - Fondu Vysočiny jsou podporovány projekty neziskových organizací a obcí zaměřené na práci s recidivisty a rizikovou mládeží. V roce 2020 byly tyto aktivity podpořeny částkou ve výši 413 586 Kč.

V roce 2020 Kraj Vysočina inicioval a finančně podpořil projekt, který byl zaměřený na vzdělávání odsouzených žen z Věznice Světlá nad Sázavou. Kurz byl ukončen v polovině září a pět žen obdrželo z věznice ve Světlé nad Sázavou osvědčení o získání profesní kvalifikace v oboru Kadeřník. Závěrečné zkoušky, které proběhly v prostorách kadeřnického studia OA, VOŠZ a SZŠ, SOŠS Jihlava, ukončily rekvalifikační kurz zahrnující 250 hodin praktického výcviku. Budoucí kadeřnice musely pod bedlivým dohledem svých učitelek odborného výcviku předvést dámský i pánský střih, vytvořit společenský účes nebo nabarvit vlasy. Rekvalifikace by měla zvýšit šance odsouzených žen na lepší uplatnění na trhu práce

po jejich propuštění z výkonu trestu. Kraj Vysočina zakoupil pomůcky pro výuku, jednalo se o šest plně vybavených kadeřnických kufříků, každý zhruba za deset tisíc korun.

Kraj Vysočina ve spolupráci Centrem na podporu integrace cizinců vydal preventivní brožuru pro cizince, která je zaměřena na aktuální problémy v kraji. Brožura vznikla ve třech jazykových mutacích s ohledem na rozložení cizinců v kraji a cílí jak na cizince z EU, tak na třetizemce. Rozdělení dle jazykových mutací kopíruje jazyky, kterým značná část cizinců rozumí, například anglická verze bude vhodná mimo jiné pro skupiny Srbů, ruskou verzi využijí Ukrajinci, Rusové, Kazaši nebo Bělorusové, brožura byla přeložena také pro početnou skupinu Mongolů. Volba jazykových mutací je ve shodě s programy ekonomické migrace – jazyky byly vybrány s ohledem na země původu cizinců, kteří by mohli do Česka, potažmo na Vysočinu přijít v letošním roce a později. Brožura byla podpořena Ministerstvem vnitra z programu Prevence kriminality. Celkové náklady na brožuru byly ve výši 136 304 Kč.

Brožury ke stažení zde: [Cizincům pomůže na Vysočině nová informační brožura ve třech jazycích | Tiskové zprávy | Kraj Vysočina](#)

- Předchozím obdobím se řadili mezi pachatele trestné činnosti obyvatelé sociálně vyloučených lokalit. Dle vyjádření Policie ČR je situace v těchto lokalitách stabilizovaná a v roce 2020 zatím nedošlo k žádným mimořádným událostem. Jedním z projektů řešící problémy sociálně vyloučených lokalit je projekt Ministerstva vnitra ČR „Asistent prevence kriminality“. Jde o pomocníky strážníků obecních policií z řad obyvatel sociálně vyloučených lokalit, kteří pomáhají situaci v těchto lokalitách řešit. Na jejich činnost jsou ze státní dotace vynakládány nemalé prostředky a z Kraje Vysočina využívají této možnosti města Moravské Budějovice, Třebíč, Chotěboř, Jihlava a Havlíčkův Brod.

Realizátor: Kraj Vysočina, NNO a obce

Finanční náklady: asi 430 tis. Kč z Fondu Vysočiny a rozpočtu kraje

3) Kriminalita spojená s majetkovými a úvěrovými podvody

Ve spolupráci s Policií ČR jsou prostřednictvím elektronické pošty a prostřednictvím krajských novin a zpravodaje zasílána varovná upozornění na výskyt případů podvodných jednání spojených s majetkovými a úvěrovými podvody. Policie ČR zaznamenala v roce 2020 nárůst počtu úvěrových podvodů, včetně podvodů spáchaných ICT. Podle mapy exekucí (zdroj Exekutorská komora ČR) bylo v roce 2018 v Kraji Vysočina zadluženo 25 539 osob – 149 475 celkový počet exekucí, přičemž průměrná jistina je až ve výši 319 716 Kč, což znamená, že medián jistiny na osobu vychází na 114 815 Kč. V roce 2019 se tato čísla snižují, tedy v Kraji Vysočina je aktuálně zadluženo 21 924 osob – 137 476 celkový počet

exekucí. Meziroční změna počtu osob v exekuci vychází na -14,2 %. Nejvyšší procento zastoupení v počtu exekucí jsou osoby s 3 – 9 exekucemi. Nejvíce jsou lidé zadluženi v Jihlavě a v Třebíči.

V průběhu roku byly realizovány projekty s podporou ve výši 136 000 Kč zaměřené nejen na dluhovou problematiku, ale i na zvyšování finanční gramotnosti občanů.

Realizátor: obce a NNO ve spolupráci s Krajem Vysočina

Finanční náklady: 136 000 Kč z Fondu Vysočiny a rozpočtu kraje

4) Kriminalita páchaná pod vlivem návykových látek a alkoholu

Podle statistik Policie ČR bylo v roce 2020 625 skutků spácháno pod vlivem alkoholu což je skoro totožné s předchozím rokem (640). Jedná se zejména o násilné trestné činy a u ostatní a zbývající kriminalita. Stále je zaznamenán nárůst počtu trestných činů a přestupku pod vlivem alkoholu spáchaných tzv. agenturnímu pracovníky zejména v průmyslových zónách.

5) Majetková kriminalita

Ve srovnání s rokem 2019 došlo v roce 2020 k poklesu majetkové kriminality z 2 097 případů roku 2019 na 1 686 případů v roce 2020.

V rámci kraje byla podpořena města ze strany Ministerstva vnitra na obnovení kamerového dohlížecího systému ve výši 1 mil Kč.

Realizátor: Kraj Vysočina, obce

Finanční náklady: Podpora z Ministerstva vnitra ČR

6) Kriminalita páchaná na seniorech a dalších obětech trestné činnosti

Z rozpočtu Kraje Vysočina a Fondu Vysočiny byly podpořeny projekty na pomoc seniorům a dalším obětem trestných činů ve výši asi 300 tis. Kč. Jde o projekty zaměřené na pomoc seniorům, kteří se stali obětí trestných činů podvodů, loupeží, domácího násilí. Pozornost je věnována i problematice elektronické bezpečnosti, neboť stále více seniorů využívá ICT.

Realizátor: Kraj Vysočina, obce, NNO

Finanční náklady: přes 500 tis. z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny.

Ostatní:

Byla aktualizována a prodloužena Koncepce prevence kriminality do konce roku 2022.

Odbor sekretariátu hejtmána zrealizoval průzkum veřejného mínění v oblasti prevence kriminality a kyberkriminality. Pravidelný čtyřletý průzkum veřejného mínění zaměřený na pocit bezpečí, zdroje trestné činnosti, míru informovanosti a zkušenosti s kriminalitou, preventivní činnost nebo problematika šmejdů proběhl na Vysočině v průběhu letních prázdnin. Dříve běžná forma osobního dotazování, byla tentokrát nahrazena jeho online formou a z výsledků průzkumu vyplynulo, že obecně se lidé v Kraji Vysočina cítí bezpečně. Tuto skutečnost uvedlo více jak 90 % dotázaných respondentů. Největší míru obavy vyjádřili z kyberkriminality a z podvodů. Oproti roku 2016 došlo k nejvýraznější změně právě u kyberkriminality, která se dostala na první místo v obavách obyvatel Kraje Vysočina. Nejvíce respondentů se setkala se spamem a počítačovým virem. Vůbec největší míru obavy v oblasti kyberkriminality mají občané ze zneužití osobních údajů, přičemž se s touto problematikou setkal každý čtvrtý dotázaný. V oblasti zabezpečení počítače, je patrné, že respondenti průzkumu jednotlivé možnosti jako antivirový program, zaheslování počítače nebo užívání firewallu používají daleko více než v roce 2016. Zvýšil se také podíl těch, kteří se vzdělávají a mají zájem se vzdělávat v oblasti kyberbezpečnosti.

